

DE GROND,WAAROP "DE KWEEK" GEBOUWD IS

Aan "de Kweek" in de Dintelstraat mocht ik zo'n twintig Jaar als docent werkzaam zijn. Als klein jochie viste ik op diezelfde plaats kikkerdril en stekelbaarsjes uit de veensloten, uitgerust met top-endje, schepnetje en jampot.

De grens van Amsterdam-Zuid werd rond 1920 gevormd door de toenmalige nieuwbouw van Lutmastraat en Concertgebouwuurt. Daarachter lag "het zwarte land", een, in mijn herinnering, prairieachtige vlakte die zich naar het zuiden uitstreckte tot "de boerderijen"; en dat was vër... Mijn lagere school, de intussen alweer opgeheven Dr.J.Woltjersschool, stond eenzaam temidden van een zandvlakte aan wat langzamerhand vorm kreeg als de Van Hilligaertstraat.

Ook na de Éérste Wereldoorlog werd in een hoog tempo gebouwd. Zo werd in die jaren op deze terreinen Berlage's Plan-Zuid gerealiseerd. Maar waar later "de kweek" zou komen, speelden wij nog "oorlogje" of "indiaantje". Dat wil zeggen: wij als kleintjes mochten kluiten veen verzamelen en aandragen, die de grotere jongens, verschanst in ware loopgraven, als projectielen in hun strijd gebruikten. De wereld van 1914-1918 lag voor hen nog in een recent verleden, Heel hevig waren dié gevechten intussen niet. Van ouderen echter hoorden wij verhalen over bloedige veldslagen die in vroeger jaren op dit "land" tussen buurten, straten en scholen gevoerd werden. Déar kwamen slingers (stenen aan touw], stokken met spijkers, turkse of engelse knopen (stukken touw, waarvan de uiteinden tot een keiharde prop gewonden waren) en dergelijke aan te pas. Van die generatievoor-ons hoorden wij ook over gevechten met "de zigeuners", bewoners van het woonwagenkamp achter de Tolstraat.

In mijn vroege jeugd lag op deze plaats een complex volkstuinten. De vader van één van mijn vriendjes, een bekwaam amateur-dahliakweker, werd overigens door mij méér bewonderd om zijn beroep: politieagent. En hij was bij de marechaussee geweest.. .Het ontzag voor hem was bijna even groot als dat voor onze gymnastiekmeester, die immers ook zo veel kon en durfde! Onder zijn hoede waren wij op en in de buurt van "het zwarte land" veilig. Want nooit mochten wij daar zonder geleide van een oudere spelen. Zeker niet toen op grote schaal de ophogingswerkzaamheden begonnen, waarbij een metershoge laag zand op het veen werd "gespoten". De lokomotiefjes met de eindeloze rijen "kiepkarretjes" kwamen immense ladingen zand aanbrengen. Nadat dit "opgespoten land" ingeklonken was, begon de bouw van wat later Nieuw-Zuid werd genoemd en waartoe ook "de kweek", geopend in 1933, behoorde. Maar vör die bouw was het veilige gedeelte van "het land" ons "strand". En tijdens al dat bouwen viel er voor ons op de terreinen enorm veel te zien en te beleven. We hebben heel wat keren "op ons kop" gekregen omdat we te laat thuiskwamen. We hebben dit stadsdeel letterlijk "uit de grond zien verrijzen".

In 1958 werd ik aan de school benoemd. Bij de kennismaking vertelde de toenmalige directeur mij, dat men "al enige jaren" nieuwbouw-plannen had. Gelukkig, zo zei hij, wezen de tekenen er op, dat daar nu eindelijk "schot in kwam"..

Hoe het ook zij: "stekeltjes-vangen" en "lesgeven", ik heb het allebei, op dezelfde plaats, met veel plezier gedaan.